

Burian Károly Budapestre érkezett

— Negyven estén fog vendégszerepelni a Magyar Kir. Operaházban. —

A karlsbadi gyorsvonat függőgyas komfortjával, frissen mázolt étkezőkocsijával ma délelőtt 11 óra 35 perckor pontosan befutott a nyugati pályaudvarra. Egy csomó, főként érdektelen utas, férfiak, asszonyok, gyerekek és guvernánsok prima utazóbőröndjeikkel szállnak le a vonatról, a míg a vadonatúj uniformisba öltöztetett kalauz, végig a mellén háborus kitüntetésekkel, ernén és majdnem önmagának kiáltja félhangon:

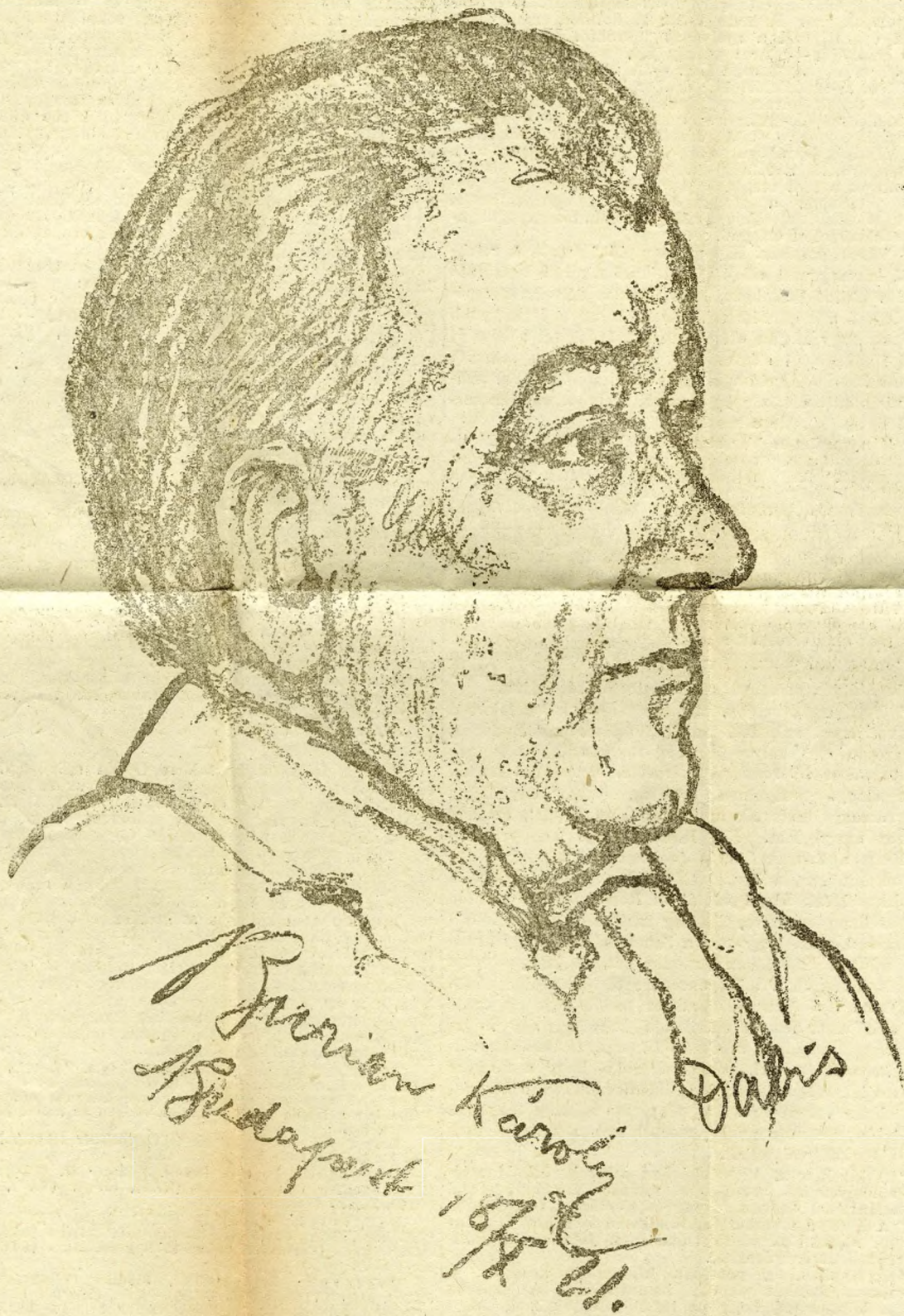
— Budapest!

Ugyanezért egy erős testalkatu, mosolygós arcu férfi tűnik fel az elsőosztályú vagon lépcsőjénél, sötét ruha van rajta, sapka a fején, a szájában egy már félig elszívott és kéken füstölő szivar. Egy pillá-

natig még nyugodtan ott áll a vagon ajtajánál, melyen keresztül utitársai már leszállottak volt, mély nézésű kék szemével végigtekint a Perronnon, mintha keresne valakit és akkor jóízűen és mosolyra vont ajakkal mondja a saját örömeire ő is:

— Budapest!!

Látszik rajta, hogy kiélvezi azt, hogy megérkezett Budapestre, nem az utasoknak abból a fajtájából való, a mely verekszik hordárért, kocsiért, — csak minél előbb kikerülni a pályaudvarról. Nem, ez a jóképű idegen gyönyörködik benne, hogy ideérkezett, hogy itt van, ennek nem sürgős versenyt futni a kijáráshoz. Szép lassan és nagyokat szippantva lejön a lépcsőn, a hol a hordárok még mindig ostromolják:

tatta Burian, minden nyom nélkül maradt a hangomat illetőleg. Tudja, ez a táplálkozásra ment és nem a — hangsúlyokra, nem tudtam hónapokon át semmi mással táplálkozni, mint cseppfolyós étellekkel. De most szerencsésen túl vagyok a bajon és azóta a rettenetes eset óta elővigyázatosabb lettem, bárha valami nagy szükség nincs is rá, minthogy odahaza az én kis birtokomon tartózkodom állandóan és kerülöm azokat a helyeket, a hol az efféle gonoszságok megismétlődhetnek velem.

— Mert az emberek gonoszak és nem tudják megbocsájtani nekem az én odaadó ragaszkodásomat Magyarországhoz, Budapesthez, a minék pedig semmi köze politikához, egyéb csalafintaságokhoz, a melyeket én nem értek, a melyekre én, tisztelettel legyen mondva, fűtülök. A mi azonban engem ideköt, idelánczol, az az én egész ifjuságom, a végtelen hálám a magyar közönség és sajtó iránt, mely szárnyakat szerzett az én képességeimnek. Hozzáim itt mindig mindenki jó volt, emlékszem az öreg August Beer, Diósy, a kis Radó, a többiek is mind a kik muzsikáról, operáról irtak, szinte lázasan jöttek segítségemre, a mikor én mint egész fiatal énekes arra voltam kizemelve, hogy a feledhetetlen Perotti örökét vegyem át a m. kir. Operaházban. Emlékszem Mézáros igazgató jött értem Drezdába, és a mikor elhozott Pestre, Keglevich István gróf, a ki pedig nem volt könnyű legény, miután meghallgatott, azt mondta, hogy: *Ja, das ist mein Mann!* Uram, tizenhatezer forintért végigénekeltem az egész szezon Budapesten, annak daczára, hogy az egyik zsebemben volt a müncheni Possart szerződése, melylyel ötször annyi gázsit ígért, a másik zsebemben a drezdai direktoré, a ki még többet kínált. Nem mentem el, mert tudtam, mivel tartozom a budapesti közönségnek. Énekeltem tizenhatezer forintért a legnehezebb szerepeket, a míg lehetett. Akkor aztán felkerestem Keglevich grófot:

— Excellenz, mondtam, minden szerződésnek van egy anyagi és erkölcsi oldala. Az erkölcsiakkal gondolom mind a ketten meg vagyunk elégedve, a mi azonban az anyagiakat illeti, kérem Excellenz emelje fel a gázsimat 16 ezerről huszre, ennyit kapnak a többiek is, a kik első énekesek a m. kir. Operaházban.

— A derék Keglevich gróf, a kiből azonban volt valami konok és hozzáférhetetlen, nem akart engem megérteni.

— Kedves Burian, így szólt, szerződések körül nekem megvan a megállapodott véleményem és ez: hogy egy megkötött szerződést be kell tartani.

— Ezzel már felkelt és jelezte, hogy az audienziának vége van.

— Pardon Excellenz, feleltem, én nem vagyok szívesen szerződészegő, kérem is, hogy ne kényszerítsen rá. Viszont biztosíthatom önt, ha éjjel egy óráig, a míg az Orient-expressz indul, nem méltóztatik revideálni az én szerződésemet, ha nem ad huszret 16 helyett, hát Isten vele Excellenz!

— A gróf ur hagyott elutazni, akkor én elmentem Drezdába és onnan kiindulva beutaztam egész Európát, Amerikát. De ha hosszabb külföldi turnéra is mentem, mindig visszazaladtam egy kicsit Budapestre, a magyarokhoz, a kik hozzátartoznak az életemhez, az egész művészi pályafutásomhoz. Erre fizettem rá majdnem az életemmel és ezért bojkottált engem saját hazám és a prágai nemzeti színház, a melynek én nem kellemes és a cseh intéző körök, a melyek bár elismerik azt, hogy a legnagyobb énekesek egyike vagyok, mégis úgy mennek el mellettem, mint egy hordár mellett. Hogyne, azt szívesen veszik, hogy Burian, a cseh tenorista világsikereket arat, regisztrálják is, de nekik magyarbarát érzelmeim miatt ott helyben nem kellemes. Ebben az én bojkottomban hangsúlyozom, a prágai nemzeti színház jár legelől, holott a közönség hetvenöt százaléka szívesen látna a színpadon.

— A mi mostani budapesti vendégszerepemet illeti, hát az egyelőre negyven estére van tervezve. 1922 június hó elsejéig szól a szerződés, énekelni fogom régi híres szerepeimet és kreálni fogok új szerepeket is. Hogy mikor lépek fel először? Remélem már e hó végén és valószínűleg a Tanháuserben. Egy Wagner-ciklusról van szó karácsony táján, az újévben Strauss Richárd Saloméjáról, de hát mindez még nem végleges. A mi azonban végleg el van intézve, hogy Budapestben fogom megünnepelni művészi pályám 30. születésnapját, azon a színpadon tehát, a mely, hogy úgy mondjam, alapköve volt az én egész művészi pályafutásomnak. Régi vágyam, régi tervem az, és boldog vagyok, hogy az most sikerül. Valószínűleg a Trisztánt fogom énekelni a jubiláris estén, azt a szerepet tehát, melyet Budapestben én kreáltam és ha jól emlékszem 14-szer énekeltem egyetlen szezonban. Remélem akkor is, addig is, szeretettel fogjuk megérteni egymást a budapesti közönséggel, a melyhez engem az igaz hála és nagyrabecsülés minden szála fűz.

utisapka helyett és már nekivág az ő Budapestjének. Elmegy sétálni, üdvözölni az utczákat, a házakat és magasra lengeti a kalapját, a mint egy ismerős jön szembe vele, a ki meglepetten köszönti.

Végre hazajön ebédelni és a feketekávó után már ott ülök vele a barátja szalonjában és gyötröm kérdésekkel, a míg a kis Dabis Rózi rajzolja.

— Also Meister, willkommen is Budapest! — mondom.

Hátradől a karosszékekben, elégedetten fujja a füstöt szivarjából és minden szavából kieseng, hogy örül, boldog, hogy itt van megint Budapestben, azok között, a kiket szeret, a kiktől tudja, hogy mennyire szeretik.

— Nem akarok abba a hibába esni, — így kezdi — hogy itt kitarjam ismét és újra a szívemet, a melylyel egészen a maguké vagyok.

— Egy kicsit meg is fizetett ezért az érzelmeimért, mondom magamba és arra a merényletre gondolok, a melyet éppen magyar érzelmeimért követtek el Burian ellen engesztelhetetlen honfitársai.

— Szerencsére az a csunya merénylet, foly-

— Gepäck? Gepäck?

— Ja, Gepäck, — feleli még mindig mosolygva — Meines Gepäck, grosses Gepäck...

De ekkorra már egy magas, elegáns fiatalember terem mellette, kezét szorit vele, megöleli, mondván:

— Mein lieber Burian!

Burian is mélyen meg van hatva, hogy egy régi jó barátja várja a vonatnál és leveszi róla a megérkezésével együtt járó apró gondokat.

— Hát persze, kedves Burian, hogy egyelőre nálunk fog lakni, no de hiszen az meg van beszélve, hogy van, hogy utazott...

— Budapestben vagyok! — mondja örömtelt szóval Burian, azzal karonfogja barátját, a ki a Gepäckdolgokat elintézi néhány percz alatt és egy nyitott fiakker a meleg napfényben már gurítja is őket a Baross-utca 21. szám alá.

Magam is utánuk sompolygok, de hát Burian nem az az ember, a ki ha megérkezik, fáradt, ledől, lefekszik egy ilyen hosszú utazás után. Eppen csak hogy a kézi bőröndjét tette le, levetette a kabátját, kezét csókolt a szeretetreméltó háziasszonynak, kalapot vesz